

သတင်းရေးသားခြင်း နှင့် သတင်းတည်းဖြတ်ခြင်း

ဦးအောင်နိုင်ဦး
စာတည်းမှူးချုပ်
မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာ

“သတင်း” ဆိုသည်မှာ

- လူအများစုကြီးအတွက်
- အရေးပါသည့်/ အရေးကြီးသည့်
- လူအများစု စိတ်ဝင်စားသည့်
အကြောင်းခြင်းရာ

သတင်း သို့မဟုတ် ထူးခြားသည့် အဖြစ်အပျက်များ

လူအများအပေါ်တွင် သက်ရောက်မှုရှိသည့် အကြောင်းကိစ္စ
များသည် သတင်းဖြစ်သည်။

ဥပမာ ရောဂါပိုးအသစ်တွေ့ရှိခြင်း

တရားမဝင်ငွေကြေး ကြေညာခြင်း

စက်သုံးဆီများ ဈေးတက်ခြင်း

အခြေခံစားကုန်များဈေးတက်ခြင်း/ကျခြင်း

ရာသီဥတု/ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ပျက်ဆီးမှု
ကျန်းမာရေးပြဿနာများ

လူ အများစု အပေါ် သက် ရောက် မှု /
ထိခိုက်မှုကြီးမားသည် နှင့် အမျှ သတင်း၏
အရေးပါမှုကလည်း ကြီးမားလာသည်။
တစ်နည်းအားဖြင့် သတင်းကြီးလာသည်။

သတင်းတစ်ပုဒ်၏ ကာလအားဖြင့် နီးစပ်ခြင်း

အချိန်ကိုက်ဖြစ်ရန်လိုအပ်ခြင်း

သတင်းသည် ချက်ချင်းလက်ငင်း ဖြစ်နေသော ဖြစ်ရပ်ဖြစ်သည်။

မနေ့ကဖြစ်ရပ်၊ လွန်ခဲ့သည့် ရက်သတ္တပတ်က ဖြစ်ရပ်၊ ပြီးခဲ့သည့်လက ဖြစ်ရပ်၊ ယမန်နှစ်က ဖြစ်ရပ်စသည်ဖြင့် အချိန်ကာလ ကွာခြားသည်နှင့် အမျှ သတင်းတန်ဖိုးမှာ လျော့နည်းသွားသည်။

သတင်းပရိသတ်များက နောက်ဆုံးဖြစ်ရပ်များကို အမြန်ဆုံး

သိလိုကြသည့်အလျောက် သတင်းဂက်ဘ်ဆိုက်များ၊ တီဗွီသတင်းများ၊

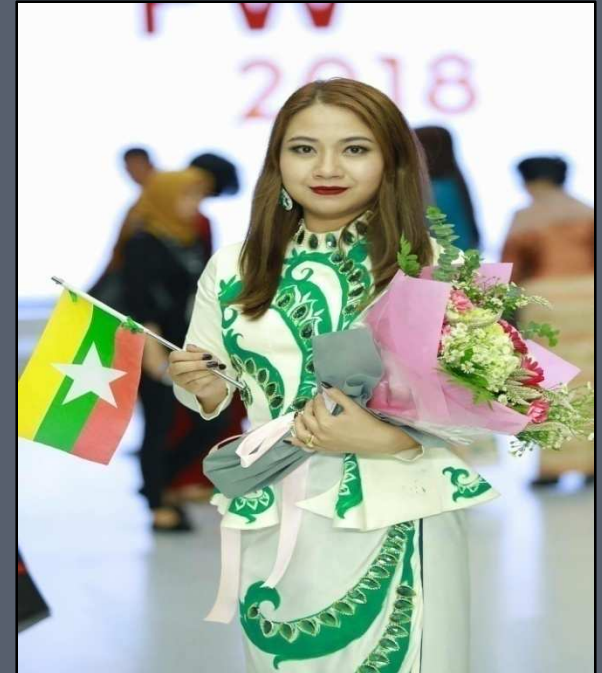
ရေဒီယိုသတင်းများ စသည့် အီလက်ထရွန်းနစ်မီဒီယာများတွင် သတင်း များကို

Real Time အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီဖြစ်စေရန် ကြိုးပမ်းအားထုတ် ကြရသည်။

သတင်းကိုလျင်လျင်မြန်မြန် တင်ပြကြရသလို သတင်း၏ တိကျမှန်ကန်မှုကို လည်း လက်မလွှတ်မိစေရန် ဝါယမစိုက်ကြရသည်။

ဒေသ၏နီးစပ်ခြင်း သို့မဟုတ် ဒေသန္တရရှုထောင့်

- ပရိသတ်များကမိမိတို့နေထိုင်ရာ ဒေသနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်မှသတင်းဖြစ်ရပ်များကိုပို၍အာရုံစိုက်၊စိတ်ဝင်စားတတ် ကြသည်။
- ဥပမာရန်ကုန်သတင်းပရိသတ်များက ရန်ကုန်သတင်းများကိုပိုမိုစိတ်ဝင်စားမည်ဖြစ်ပြီးမန္တလေးသတင်းပရိသတ်များကမန္တလေး သတင်းအကြောင်းအရာများကို ပို၍ စိတ်ဝင်စားကြမည်။
- အလားတူ ဖြစ်ရပ်ချင်းတူပါက အခြားနိုင်ငံမှ ဖြစ်ရပ်ထက် မိမိနိုင်ငံမှ ဖြစ်ရပ်ကို ပို၍ စိတ်ဝင် စားတတ်ကြသည်။

သတင်း

- ❖ အချိန်မဆိုင်းနေ့မကူးဘဲ ချက်ချင်းရေး တင်ရသည်။
- ❖ သတင်းအဖွင့်/ခြေဆင်း (lead Paragraph) ကို တိုက်ရိုက်/တွဲတိုး ရေးသားသည်။
- ❖ သတင်းဖြစ်စဉ်ကို တိုက်ရိုက်ရေးသားတင်ပြသည်။
- ❖ ဘာ ခြောက်လုံး အချက်အလက်များကို အခြေပြု၍ ရေးသားသည်။
- ❖ ပိရမစ်ဇာကော်ထိုး ပုံစံရေးသားသည်။

သတင်းရေးသားခြင်းအခြေခံစနစ်

ထူးခြားသည့်သတင်းများကိုတင်ဆက်သည့်အခါ

- (၁) မည်သူက (Who)
- (၂) မည်သည့်အချိန် (When)
- (၃) မည်သည့်နေရာ (Where)
- (၄) မည်သည့်အဖြစ်အပျက် (What)
- (၅) မည်သို့ကြောင့် (Why)
- (၆) မည်ကဲ့သို့ (How)

အဲဒီတော့ ဘာဖြစ်သလဲ So What

ပိရမစ်ဇောက်ထိုး သတင်းရေးသားနည်း

အရေးအကြီးဆုံး၊ စိတ်ဝင်စားစရာအကောင်းဆုံးအချက်၊ (အဓိကကျောရိုး)
အရေးအကြီးဆုံး 'ဘ' ခြောက်လုံး

အဖွင့်ရေးသားချက်အပေါ် ရှင်းပြသည့်အသေးစိတ်များ၊
ကောက်နှုတ်စကားများ

အဖွင့်နှင့်ပတ်သက်၍ ဆက်စပ်မှုအစဉ်
နောက်ခံသမိုင်းကြောင်း

ပိုပြီးပြည့်စုံသော အချက်များ၊
အသေးစိတ်များ၊ ကောက်နှုတ်စကားများ၊
နောက်ခံသမိုင်း စသည်များ

အရေး
မကြီးသော
အချက်
များ

အယ်ဒီတာတစ်ဦး၏လုပ်ငန်းတာဝန်

- ❑ သတင်းစာမူဝါဒ၊ အယ်ဒီတာအဖွဲ့၏ မူဝါဒကို ချမှတ်ခြင်း၊ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း။
- ❑ ခေါင်းကြီးပိုင်းရေးခြင်း၊ ကိုယ်တိုင်မရေးလျှင် အခြေအနေ၊ အချိန်အခါအရ ကိုက်ညီသည့် ခေါင်းကြီးပိုင်းကို သင့်တော်သူ များကို ရေးသားခိုင်းခြင်း။
- ❑ အယ်ဒီတာထံပေးစာ၊ ဆောင်းပါးနှင့် ကာတွန်းများတည်းဖြတ်ခြင်း။
- ❑ လိုက်သတင်းဟုခေါ်သည် သွားရောက် ရယူရေးသားသည့် သတင်းများအတွက် လမ်းညွှန်ခြင်း၊ သဲလွန်စပေးခြင်း နှင့် ရလာသောသတင်းများကို တည်းဖြတ်ခြင်း။
- ❑ သတင်းဓာတ်ပုံများတည်းဖြတ်ခြင်း။
- ❑ ကြော်ငြာဒီဇိုင်း၊ ဓာတ်ပုံနှင့် သတင်းများ တည်းဖြတ်ခြင်း

တည်းဖြတ်ခြင်းအတတ်ပညာ

တည်းဖြတ်သည်ဟုဆိုရာတွင်.....

- ဝေါဟာရများ မှန်မမှန်
- တိကျမှုရှိမရှိ
- သတ်ပုံသတ်ညွှန်း
- သဒ္ဒါနည်းမှန်မမှန်
- အသုံးအနှုန်းသင့်မသင့်
- အထားအသို
- အကျဲ အစိတ်
- အကြီးအသေး
- အဖြူအမည်း၊ ကာလာ
- ခေါင်းစဉ်မှန်မမှန်
- ခေါင်းစဉ်အနေအထား
- ခေါင်းစဉ်ငယ်များ
- စိတ်ဝင်စားမှု
- မှန်ကန်မှု

စသည်တို့ကို ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြစ်ပါသည်။

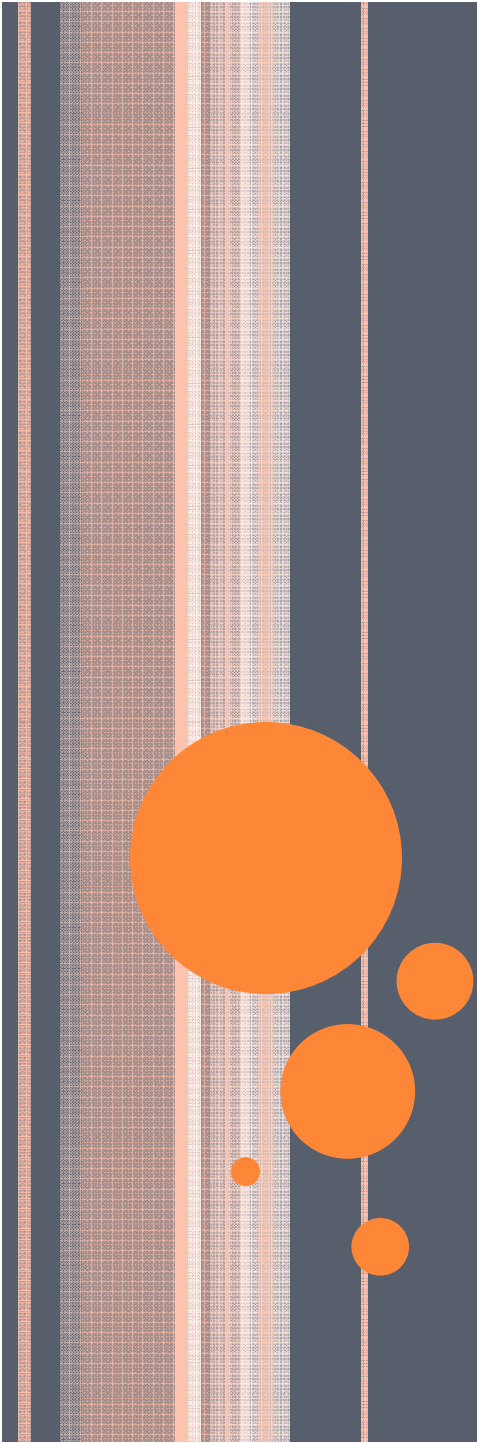

တည်းဖြတ်ရာတွင် သတိမူရမည့်အချက်များ

❖ သတင်းနှင့်ဆောင်းပါးတွင် အချက်အလက်နှင့် အဓိပ္ပါယ်
ဖော်ပြမှု အမှားအယွင်း ရှိနေပါသလော။

❖ အသရေဖျက်မှု သို့မဟုတ် အခြားသော တရားဥပဒေ
ညီစွန်းမှု တစ်စုံတစ်ရာ ပါဝင်နေပါသလော။

❖ စာဖတ်ပရိသတ် ယုံမှား သံသယဖြစ်ဖွယ်ရာ ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်
မကျသော၊ မမျှတသော ဖော်ပြမှုမျိုး ဖြစ်နေပါသလော။

❖သို့တည်းမဟုတ် စာဖတ်ပရိသတ် ငြီးငွေ့ဖွယ်ရာ
အကြောင်းအရာ ဖြစ်နေပါသလော။

❖ထူးခြားသိမှတ်ဖွယ်ရာ အကြောင်းအရာမျိုးလော။

❖စာဖတ်သူတို့ စိတ်ဝင်စားဖွယ် တစ်စုံတစ်ရာ
အကျိုးဖြစ်ထွန်း မှုရှိသည့် အကြောင်းအရာမျိုးလော။

အယ်ဒီတာတည်းဖြတ်သုတ်သင်ရသော အမှားများ

- (၁) စာလုံးပေါင်း Spelling
- (၂) သဒ္ဒါ Grammer
- (၃) ဝါကျတည်ဆောက်ပုံ Sentence Structure
- (၄) ရေးဟန် Style
- (၅) စာအရသာ Taste
- (၆) အချက်အလက် Fact
- (၇) သတင်းဖွဲ့စည်းပုံ Organization

အယ်ဒီတာတည်းဖြတ် သုတ်သင်ရသောအမှားများ

(၁) သတင်း (သို့မဟုတ်) ဆောင်းပါး၏ သဘောသွား

Opinion Elements

(၂) စကားလုံး လေကြောရှည်မှု၊ အပ်ကြောင်းထပ်မှု၊ ပြီးငွေ့၊
စရာအသေးစိတ်အချက်များ

Verbosity ,Repetition, Wearisome dead

(၃) မျက်စိလှုံသွားသောအချက်များ Overlooked Facts

(၄) အဆီအငေါ် မတည့်မှုများ Incongruities

(၅) အမှတ်တမဲ့ကြော်ငြာပေးမှုများ Advertising in Disguise

အယ်ဒီတာတည်းဖြတ် သုတ်သင်ရသောအမှားများ

(၆) အသရေဖျက်မှု Libel

(၇) တပတ်ရိုက် လှည့်စားမှုများ Hoaxes

(၈) သတင်းဟောင်းပြန်ရေးသားမှု Old News

(၉) အငြိုးဖြင့်ရေးသားမှု Ax Grinding

(၁၀) ပုံတူကူးချမှု Duplication

တည်းဖြတ်ပြီးပါက

သတင်း၏
ခေါင်းစဉ်တပ်ခြင်း

သတင်းခေါင်းစဉ်တပ်ခြင်း

(က) ပီပြင်ရှင်းလင်း၍ အဓိပ္ပါယ်ပေါ်လွင်စေခြင်း။

(ခ) တက်ကြွ၍ ခွန်အားရှိသော စကားလုံးများ သုံးနှုန်းခြင်း။

(ဂ) လိုရင်းအချက်ကို ထင်းခနဲဖော်ပြခြင်း။

(ဃ) တစ်ပုဒ်လုံးကို ခြုံငုံ၍ နားလည်စေခြင်း။

ရေချိုခရုမှတစ်ဆင့် ကူးစက်တတ်သော Schistosomiasis ရောဂါကုသသည့် ဆေးဝါးနှင့်ရောဂါစစ်ဆေးသည့် ဓာတ်ခွဲပစ္စည်းများကို ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ (WHO) မှ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနသို့ လွှဲပြောင်းပေးအပ်သည့်အခမ်းအနားသို့ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးတက်ရောက်

ရန်ကုန်၊ သြဂုတ် (၄) ရက်

ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာမြင့်ထွေးသည် ယနေ့၊ နေ့လည်ပိုင်းတွင် ရန်ကုန်မြို့၊ အနောက်မြင်းပြိုကွင်းလမ်းရှိ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစား ဝန်ကြီးဌာန၊ ဧည့်ခန်းမ၌ ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သည့် ရေချိုခရုမှတစ်ဆင့် ကူးစက်တတ်သော Schistosomiasis ရောဂါကုသသည့်ဆေးဝါးနှင့်ရောဂါစစ်ဆေးသည့် ဓာတ်ခွဲပစ္စည်းများကို ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ (WHO) မှ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနသို့ လွှဲပြောင်းပေးအပ်သည့်အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။

ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့မှ မြန်မာနိုင်ငံ ဌာနကိုယ်စားလှယ် Dr. Stephan Paul Jost က ပြောကြားရာတွင် -ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစား ဝန်ကြီးဌာန အနေဖြင့် Schistosomiasis ရောဂါဖြစ်ပွားမှုကို စုံစမ်းထောက်လှမ်းနိုင်ပြီး ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ (WHO) သို့ အသိပေးအကြောင်းကြားမှု၊ ကြီးမားသောပြည်သူ့ကျန်းမာရေးပြဿနာအဖြစ် မရောက်ရှိစေရန် ရောဂါကာကွယ်တားဆီးမှုနှင့် အချိန်မီ တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများကို အသိအမှတ်ပြုပါကြောင်း၊ ယခုပေးအပ်သော ဆေးဝါးများနှင့် ရောဂါစစ်ဆေးသည့်ဓာတ်ခွဲပစ္စည်းများ သည် Schistosomiasis ရောဂါဖြစ်ပွားမှုကို ပိုမိုစောစီးစွာ ထောက်လှမ်းသိရှိကာ ထိရောက်စွာကုသမှုပေးနိုင်ရေးအတွက် များစွာအထောက်အကူပြုနိုင်မည်ဟု ယုံကြည်ပါကြောင်း၊

သြဂုတ်လကုန်ပိုင်းတွင် ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ရုံးချုပ်နှင့် China CDC တို့မှ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များပါဝင်သော အဖွဲ့သည် မြန်မာနိုင်ငံတို့လာရောက်ပြီး ရောဂါဖြစ်ပွားမှုအခြေနေကို လေ့လာဆန်းစစ်၍ ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့၏ Schistosomiasis ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်ကုသရေးမဟာဗျူဟာနှင့်အညီ ရောဂါကာကွယ်တားဆီးရေး၊ ကုသရေး လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် နည်းပညာအကူအညီ ပေးနိုင်ရန် လာရောက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊ အမြဲတမ်းအတွင်းဝန် ပါမောက္ခဒေါက်တာသက်ခိုင်ဝင်းက ဆေးဝါးနှင့်ရောဂါစစ်ဆေးသည့် ဓာတ်ခွဲပစ္စည်းများပေးအပ်ခြင်းအတွက် ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေး အဖွဲ့အား ကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်းပြောကြားခဲ့ပါသည်။

ဆက်လက်၍ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး က -

ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့က Schistosomiasis ဖြစ်ပွားမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ဆေးဝါးနှင့် ရောဂါစစ်ဆေး သည့် ဓာတ်ခွဲပစ္စည်းများရရှိအောင် အချိန်တိုအတွင်း တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည့် အတွက် ဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့် ကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း၊

ဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့် ရောဂါကာကွယ်တားဆီးနှိမ်နင်းရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ကုသရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် သီးသန့်အဖွဲ့ (Unit) သတ်မှတ်ထားရှိကာ ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့၊ လူမှုရေးဝန်ကြီးများနှင့် ပူးပေါင်း၍ ရောဂါကာကွယ် တားဆီးနှိမ်နင်းရေးလုပ်ငန်းများ၊ ကုသရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ပြည်သူလူထုအား ကျန်းမာရေး အသိပညာပေးခြင်းလုပ်ငန်းများကို အလေးထားဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပါ သည်။

ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ (WHO)မှ Praziquantel (၁၅၀၀၀)လုံး၊ ရောဂါစစ်ဆေးသည့် ဓာတ်ခွဲပစ္စည်းများဖြစ်သည့် Kato Katz Kits (၃၂၀၀)ခု နှင့် Urine Filtration Tests (၃၀၀)ခု တို့ကိုပေးအပ်ခဲ့ပါသည်။

အဆိုပါ အခမ်းအနားသို့ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာသာထွန်းကျော်၊ အစားအသောက်နှင့်ဆေးဝါးကွပ်ကဲရေးဦးစီးဌာန၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ပါမောက္ခဒေါက်တာ ခင်ဇော်၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် (ဝယ်ယူဖြန့်ဖြူးရေး) ဒေါက်တာ ဝင်းနိုင်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနမှူး ဒေါက်တာထွန်းမြင့်နှင့် တာဝန်ရှိသူများတက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။

ရေချိုခရုမှ တဆင့်ကူးစက်သော သန်ပြားကောင် ရောဂါ (Schistosomiasis) ဖြစ်ပွားမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့မှ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ ကွင်းဆင်းတွေ့ရှိချက်နှင့် အကြံပြုချက်များ တင်ပြသည့် အစည်းအဝေးသို့ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးတက်ရောက်

နေပြည်တော်၊ စက်တင်ဘာ (၁)ရက် ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာမြင့်ထွေးသည် ဩဂုတ်လ (၃၁)ရက်နေ့၊ နေ့လယ်ပိုင်းတွင် ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊ ရုံးအမှတ် (၄၇) ၌ ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သည့် ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့မှ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များနှင့် ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှ ပညာရှင်များပါဝင်သောအဖွဲ့၏ ရေချိုခရုမှ တဆင့် ကူးစက်သော သန်ပြားကောင် ရောဂါ (Schistosomiasis) ဖြစ်ပွားမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ မြောက်ဦးမြို့နယ် နှင့် စစ်တွေမြို့နယ်များ သို့ ကွင်းဆင်းလေ့လာ စစ်ဆေးခဲ့မှုနှင့်တွေ့ရှိချက်များကို ရှင်းလင်းတင်ပြသည့် အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက် ခဲ့ပါသည်။

အဆိုပါရှင်းလင်းတင်ပြပွဲ၌ ကွင်းဆင်း အဖွဲ့၏ကိုယ်စား ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ WHO ရုံးချုပ် မှ Technical Officer Dr. Jiagang Guo က --စစ်တွေပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးသို့သွားရောက်ပြီး Schistosomiasis သန်ပြားကောင်ရောဂါဖြစ်ပွားနေသော လူနာများနှင့် ကုသပေးနေသော အထူးကုဆရာဝန်များနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့မှု၊

- ရောဂါနှင့် ပတ်သက်၍ ဓာတ်ခွဲစစ်ဆေးနိုင်မှု အခြေအနေ၊
- ရောဂါဖြစ်ပွားသူလူနာများနေထိုင်ရာ ပတ်ဝန်းကျင်အနေအထားနှင့် ရောဂါပိုးသယ်ဆောင်သည့် ခရုအမျိုးအစားရှာဖွေ စုံစမ်းခဲ့မှု၊
- (၂၀-၈-၂၀၁၈) ရက်နေ့အထိ ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ မြို့နယ်များမှ Schistosomiasis သန်ပြားကောင်ရောဂါ သံသယလူနာ (၈၂၈)ဦး အနက် ဓာတ်ခွဲအတည်ပြုလူနာ (၄၂၈)ဦး တွေ့ရှိခဲ့မှု အပေါ် သုံးသပ်တွေ့ရှိချက်နှင့်

ရောဂါကာကွယ်နှိမ်နင်းရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ရောဂါဖြစ်ပွားမှုနှုန်းပေါ်မူတည်၍ ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် နည်းဗျူဟာများနှင့်အကြံပြုချက်များကို ဆွေးနွေး တင်ပြခဲ့ပါသည်။
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက -

- ယခုကဲ့သို့ ကွင်းဆင်းသုတေသနလုပ်ဆောင်မှုနှင့် ရောဂါကာကွယ်နှိမ်နင်းရေးအတွက် အကြံပြုချက်များပေးမှု အပေါ် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင် အဖွဲ့အား ကျေးဇူးတင်ရှိပြီး ကျွမ်းကျင် အဖွဲ့မှ တင်ပြသော အကြံပြုချက်များကို အလေးအနက်ထား၍ စဉ်းစားဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊

- ရေချိုခရုမှ တဆင့်ကူးစက်သော သန်ပြားကောင် ရောဂါ (Schistosomiasis) ရောဂါနှင့် ပတ်သက်၍ ကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်း၊ ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးခြင်း၊ ဓာတ်ခွဲစမ်းသပ်ခြင်း၊ ကုသခြင်းနှင့် သုတေသနလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ခြင်း စသည့်လုပ်ငန်းများကို စနစ်တကျထိရောက်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် Schistosomiasis သန်ပြားကောင်ရောဂါ ကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရေးအဖွဲ့ (Schistosomiasis control program) ကို အမြန်ဆုံးဖွဲ့စည်းတာဝန်ပေး ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊

- မိမိနိုင်ငံနှင့် သင့်လျော်သော နည်းဗျူဟာများ၊ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို ချမှတ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အတွက် ရောဂါဖြစ်ပွားစေသော သန်ပြားကောင်ကို သယ်ဆောင်နိုင်သည့် ရေချိုခရုပေါက်ဖွားနေထိုင်မှုပြ မြေပုံ (mapping) နှင့် လက်ရှိရောဂါဖြစ်ပွားနေသော ရေခိုင်ပြည်နယ်ရှိ မြို့နယ်များ၊ ကျေးရွာများ၏ ရောဂါဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေနှင့် အခြားရောဂါဖြစ်ပွားနိုင်ခြေရှိသော ဒေသများကို စုံစမ်းဖော်ထုတ်ပြီး ရောဂါဖြစ်ပွားမှုပြ မြေပုံ တို့ကို ရေးဆွဲရန် လိုအပ်ကြောင်း

- Schistosomiasis သန့်ပြားကောင်ရောဂါ အကြောင်းသိရှိလာပြီး ရောဂါကူးစက် မခံရစေရန် လိုအပ်သော ကာကွယ်တားဆီးမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန်အတွက် ပြည်သူလူထုအား ကျန်းမာရေး အသိပညာများ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဖြန့်ဝေသွားရန်လိုအပ်ကြောင်း၊
 - ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများထံ ရောဂါနှင့်ပတ်သက်သည့် ကျန်းမာရေးအသိပညာများ ဖြန့်ဝေ ပေးရန်အတွက် ကျောင်းကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းများတွင်အလေးထားလုပ်ဆောင်ရန်လိုအပ်ကြောင်း၊
 - ရောဂါကာကွယ်နှိမ်နင်းရေးလုပ်ငန်းများကို ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးပညာရှင်များ၊ ဆေးပညာရှင် များ၊ အမျိုးသားကျန်းမာရေးဓာတ်ခွဲခန်းမှ ပညာရှင်များ နှင့်သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့များ ပူးပေါင်း၍ ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ (WHO)၊ China CDC တို့ထံမှ အကူ အညီရယူပြီး လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပါသည်။
- အဆိုပါ အစည်းအဝေးသို့ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် (ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး) ဒေါက်တာသာထွန်းကျော်၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် (သဘာဝဘေး) ဒေါက်တာသန်းထွန်းအောင်၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် (ကုသရေး) ဒေါက်တာသီတာလှ၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးများ၊ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန၊ ရခိုင်ပြည်နယ်ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန၊ အမျိုးသားကျန်းမာရေးဓာတ်ခွဲခန်းနှင့် ဆေးသုတေသနဦးစီးဌာန တို့မှ တာဝန်ရှိသူများ၊ ကျွမ်းကျင် မှုဆိုင်ရာ အကြံပေးပညာရှင် ဒေါက်တာစိုးလွင်ငြိမ်း နှင့် ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ WHO ရုံးချုပ်၊ အရှေ့တောင်အာရှဒေသဆိုင်ရာ WHO ရုံးတို့မှ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ တက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။

အဆိုပါရောဂါသည် သန့်ပြားကောင်တစ်မျိုးဖြစ်သော Schistosoma မျိုးစိတ်မှဖြစ်ပွားသော ရောဂါတစ်မျိုးဖြစ်ပြီး ၎င်း ပိုးကို ခရုများကတစ်ဆင့် သယ်ဆောင်လာသည်။ Schistosoma သန့်ပြားကောင်ကို သယ်ဆောင်သည့် ခရုပေါက်ဖွား နေသော မသန့်ရှင်းသောရေ နှင့် ထိတွေ့မှုမှတစ်ဆင့် ကူးစက်စေပါသည်။

အဆိုပါရောဂါကို ကုသရန် ဆေးဝါးများနှင့် ဓာတ်ခွဲပစ္စည်းများကို ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ (WHO) မှ ထောက်ပံ့ပေးအပ်ခဲ့ပြီး ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့် ရောဂါဖြစ်ပွားသော လူနာများကို ထိရောက်စွာကုသပေးလျက်ရှိပါသည်။